

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro tertio Decretalium, In Quo De Obligationibus, Beneficiis, Aliisque Juribus Clericorum saecularium, & Regularium agitur ...

Pirhing, Ehrenreich

Dilingae, 1676

Titulus XLVII. De Purificatione post Partum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98275](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98275)

liter tenentur, arg. c. Quia circa; 22. de privil. & l. Si servitus; 23. ff. de servit. præd. urb. Aliud est, si quis specialiter vovit, abstinere à carnibus, omnibus diebus Veneris totius anni: tunc enim, si neque ex causa, quâ motus fuit ad vovendum, neque ex alijs circumstantijs, & conjecturis colligi possit, an vovès intenderit, se obligare ad abstinentiam à carnibus, etiam in die Nativitatis Christi, occurrente Feriâ VI. nec nò? in hoc dubio probabilius est, quòd non teneatur abstinere: ac proinde quòd dispositio hujus cap. solum habeat locum in eo, qui generaliter vovit, nunquam comedere carnes, vel quando vovens expresse, vel tacite intendit, comprehendere etiam diem Nativitatis Christi: non autem habet locum in eo, qui tantum vovit eas non comedere diebus Veneris, Io. Andr. in cit. c. 3. num. 4. h. t. contra Abbat. hic num. 3. Sanch. lib. 4. mor. c. 11. n. 61. Ratio diversitatis est, quia prior voluit se private libertate comedendi carnes, etiam in diebus alijs permissis, unde ex vi sui voti, etiam in die Paschatis tenetur abstinere, adeoque etiam in die Nativitatis Domini: at verò, qui specialiter vovit, abstinere à carnibus in diebus Veneris, vovit abstinentiam in illis diebus, quibus aliàs est prohibitus esus carniū ab Ecclesia, ergo non censetur vovisse abstinentiam in die Nativitatis Christi; tum quia in illa die, etiam si sit dies Veneris, non est prohibitus esus carniū, non enim debet fieri extensio à diebus Veneris, in quibus aliàs prohibitus est esus carniū, ad diem Veneris, quò est permissus, cū scilicet in illum incidit Nativitas Christi: nam in voto non debet fieri extensio à casu expresso ad casum non expressum, c. Literatum; 3. de voto. Tum quia in generali promissione non continentur illa, quæ si specialiter fuissent alicui proposita, vel menti occurrissent, verisimiliter non fuissent promissa: sed excepta, idque ex benigna interpretatione. Quare in dubio credendum est, quòd si tunc, quando vovit, occurrisset memoriæ dies Natalis Christi, incidens in diem Veneris, verisimiliter illum excepisset, ut se communi Ecclesiæ usui, seu consuetudini conformaret. Accedit, quòd rarò contingat, ut quis voto se obliget, ad abstinendum à carnibus die Veneris, adeoque hoc cap. intelligi debet de priore casu, qui frequenter accidit, quando generaliter vovetur abstinentia à carnibus omni tempore; quia leges feruntur de ijs, quæ frequenter contingunt, l. Nam ad ea; 5. ff. de legib. non autem de ijs, quæ rarò l. Ex his; 4. ff. eod. Fagn. in cit. c. 3. num. 24. & 2. seqq. Nec obstat, quòd tale votum sic intellectum, videatur esse vanum, & inu-

tile, cū Jus commune nullam obligationem apponat, ergo debet intelligi de esu licito, nempe, quòd velit abstinere à carnibus, etiam in illo die Veneris, quò licitum est comedere carnes, prout argumentatur Abb. in cit. c. 3. in fine. Sed respondetur cum Cajetano cit. q. 186. n. 9. §. Dubium circa hanc litteram; non esse votum inutile, si quis se voto obliget ad id, ad quò tenetur ex præcepto DEI, vel Ecclesiæ, cū id, quòd jure naturali, vel Divino præceptum est, vel prohibitum, etiam alio jure, nempe humano possit præcipi, vel prohiberi: quare neque inutile erit, ex voto se obligare, ad abstinendum à carnibus, etiam in diebus, quibus jam aliàs præcepta est abstinentia ab illis: nam interdum abstinere quis à peccato propter votum, à quo non abstineret propter solum præceptum, ideòque Confessarij solent interdum pœnitenti, qui frequenter in peccatum aliquod relabitur, suadere, ut voveat, ad tempus ab illo peccato abstinere, ut vel sic à lapsu contineat, idque sit non sine fructu: Ergo similiter potest quis vovere abstinentiam à carnibus die Veneris, quia fortè sæpius in illo die vescebatur carnibus, ideòque voluit præcepto Ecclesiæ adijcere etiam obligationem voti, ut ob hoc novum vinculum tantò magis ab esu carniū illo die abstineret: quia funiculus triplex, vel etiam duplex difficilius rumpitur, c. 1. De Treuga, & pace, & duo vincula magis ligant, ac stringunt, quàm unum, §. Affinitatis; Instit. de nupt. Fagn. in cit. c. 3. n. 22. & 23. h. t.

VI. Aliud verò dicendum videtur de ijs, qui ex voto Professionis, seu ex Regula Ordinis tenentur jejunare omnibus Ferijs VI. hi enim sunt ex voto obligati, ad id, ad quòd de jure communi non tenentur; cū Jejunium Feriæ VI. non sit in præcepto: sed sola abstinentia à carnibus, ac proinde sunt obligati, ad jejunandum in die Natalis Domini, incidente in diem Veneris; cū quoad jejunium non sit differentia inter illum diem, & alias Ferias VI. ut quoad hoc consentit etiam Sanch. c. l. & alij apud ipsum, & Fagn. in cit. c. 3. num. 27. h. t.

Ceterum Religiosus Episcopus factus, potest licite carnibus vesci in Festo Nativitatis Christi, occurrente die Veneris, non obstante Regulâ, vel statuto Ordinis, imò nec voto speciali de abstinentia à carnibus, ut in Religione Minimorum; quia talis per assumptionem ad Episcopatum liberatur à Regularibus observantijs: imò & à votis, quæ præter tria substantialia, ex præscripto Religionis emittuntur, Barbosa. in cit. c. 3. n. 4. & dictum supra.

TITVLVS XLVII.

DE PURIFICATIONE POST PARTVM.

I.

IN cap. volens unic. h. t. quæsitum fuit ex Innocentio III. per quantum tempus mulieres post partum, ab ingressu Templi abstinere debeant, cū secundum Legem Mosaicam certi dies deputati fuerint, quibus ingredi Templum non poterant? Respondet Papa, quòd postquam

umbra Legis evanuit, & veritas Evangelij eluxit, si mulieres, post partum, Ecclesiam DEO gratias acturæ, intrare voluerint, nullum peccatum committunt, nec aditus ad Ecclesias illis est denegandus; ne pœna (scilicet doloris, quem patiuntur in partu. Hostiens. hic V. eod.) illis converti videatur in culpam. Si tamen ex veneratione, & reveren-

ten-

» rentia abstinere aliquamdiu velint, non est earum » devotio improbanda. Hinc colligitur primò. Quòd præcepta veteris Legis Cæremonialia (idem est de judicialibus) in Lege Evangelica, non ampliùs habeant vim Legis, seu obligationis, quippe jam abolita, *Abb. hic not. 1. Barb. num. 5.* Secundò, quòd nemo puniendus est, sine sua culpa, *c. Satis; 7. dis. 56. Hostiens. hic V. Converti.*

II. Porro circa abrogationem præceptorum Cæremonialium Veteris Legis, notandū est, quòd quædam sunt præcepta, quæ nō tantum sunt mortua: sed etiam mortifera, ita, ut eorum observatio in Lege nova induci, seu præcipi non possit, ut docet *S. Thom. 1. 2. q. 104. art. 3. & 2. q. 87. art. 1. in corp.* ubi ait, hanc esse differentiam inter Cæremonialia, & Judicialia Legis præcepta, quòd Cæremonialia nō tantum mortua sunt, quippe quæ vim obligationis non habent: sed etiam mortifera observantibus ea, post Legem Evangelicam promulgatam, ita, ut illicitum sit, ea observare tempore Legis novæ. Judicialia verò mortua quidem sunt, quia non obligant tempore gratiæ: non tamen sunt mortifera; quia possunt observari absque peccato:

imò etiam vim obligandi habent, si statuatur auctoritate eorum, quorum est, condere Legem, v. g. ut qui furatus est ovem, reddat quatuor oves, *Exod. c. 22.* Hoc autem intelligendum est de ijs præceptis cæremonialibus, quæ principaliter fuerunt statuta, & ordinata, ad præfiguranda Christi Myſteria, etsi futura: ideo eorum observatio præjudicat Fidei veritati, secundum quam confitemur, ista præfigurata Myſteria jam contigisse, & completa esse: cuiusmodi præcepta erant Circumcisio, Immolatio Agni Paschalis, &c. quæ præcipue significabant Christi adventum, & Legem futuram. Alia verò quædam præcepta cæremonialia Veteris Legis magis pertinebant ad quandam devotionem, ac ritum Sacrificiorum, eorumque ornatum, quàm ad Christi venturi, & futuræ Legis præfigurationem: & horum observatio, etiam post Legem Evangelicam, licita est; cum nihil mali in se contineat, cuiusmodi sunt vestes Sacerdotum, & Altaria; ut constat ex *c. 1. dis. 1. de Consecr. Tempus purificationis post partum*, juxta *c. 1. n. 1. decima, oblationes.* & his similia, ut bene tradit Covarr. lib. 1. resol. c. 17. n. 1. §. *Hinc non immerito; Barb. hic n. 6.*

TITVLVS XLVIII.

DE ECCLESIIS ÆDIFICANDIS, VEL REPARANDIS.

Actum est in præcedentibus de Ecclesiarum consecratione, earumque, & Sanctorum veneratione: sed quia interdum Ecclesiæ reparandæ sunt, vel de novo ædificandæ, ideo hic Titulus subiicitur. Nōmine autem Ecclesiæ, hoc loco intelligitur, non Cætus, seu Congregatio omnium fidelium, sed ædes, seu Domus sacra, Episcopi auctoritate, exstructa, in quam conveniunt fideles ad rem Divinam audiendam, & Sacramenta suscipienda, quæ & Templum vocatur: quamvis ante Consecrationem non Ecclesia propriè: sed Basilica (id est Domus Regia) appelletur, ut notavit *Abb. in rubr. tit. de Consecr. Eccles. num. 2. Azor p. 2. lib. 9. q. 1.* Verum hodie solum maiores & Principes, seu digniores Ecclesiæ, Basilicæ vocantur, ut Romæ Basilica Salvatoris, Basilica Apostolorum Petri, & Pauli &c. *Barb. lib. 2. Iur. Eccles. c. 1. n. 10.*

§ I.

De Ecclesiis ædificandis.

I.

Queritur primò. A quo, & cujus auctoritate Ecclesiæ de novo ædificari, seu construi possint? Resp. primò. Quilibet potest novam Ecclesiam ædificare, concurrentibus duabus conditionibus: nempe, ut per hoc alteri Ecclesiæ præjudicium non inferatur: & ut interveniat legitimi Superioris, sive Episcopi Diocæsani auctoritas, sine qua Ecclesia ædificari non potest, *c. Nemo; 91. dis. de consecr. c. Ad hæc; 4. de Relig. dom. c. Cum olim; 14. §. Præterea; de privil. Piasc. in praxi p. 1. c. 2. artic. 4. num. 1. & 2. Zerola in praxi p. 1. V. Ecclesia dicto. 2. & 4. Azor cit. c. 3. q. 2. Barb. lib. 2. Iur. Ec-*

cles. c. 2. n. 4. Quamvis privatum Oratorium quilibet, etiam sine consensu Episcopi, exstruere possit: ita tamen, ut ibi Missas celebrare non liceat, nisi cum Episcopi consensu, *c. Uniusque; 33. junct. Gl. V. non licet, & c. Si quis; 35. dis. 1. de Consecr. Concil. Trident. Sess. 22. in Decreto de obs. in celebr. Miss. §. Neminem præterea.* Quòd si locus sit exemptus, nemo potest ibi Ecclesiam exstruere, sine licentia, vel privilegio specialis Sedis Apostolicæ, *c. Auctoritate; 4. §. Prohibemus insuper; de privil. in 6. Azor c. l. Et sic intelligi debet, quod habetur in c. De locorum; 4. & seqq. dis. 1. de Consecr.* Sed in locis non exemptis requiritur Episcopi auctoritas, etiam si persona, quæ ædificat Ecclesiam, sit exempta à jurisdictione Episcopi, *cit. c. Auctoritate; Barb. in cit. c. 2. n. 15. de quo infra Lib. 5. Tit. 33.*

II. Respond. secundò. Ad Ecclesiam novam ædificandam, non requiritur expressus consensus Episcopi.